

47202903 : สาขาวิชาภาษาไทย

คำสำคัญ : คุณค่าทางวรรณคดี / บทละครเรื่องของไทย

พวงเพ็ญ สว่างใจ : คุณค่าทางวรรณคดีของบทละครเรื่องของไทย. อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์ , รศ.กัญญรัตน์ เวชศาสตร์ และ ผศ.ดร.สาวยารุณ
น้อยนิมิตร. 311 หน้า.

ความมุ่งหมายของวิทยานิพนธ์นี้คือ การศึกษาคุณค่าของบทละครเรื่องของไทยในฐานะ
ที่เป็นวรรณกรรมเพื่อการอ่าน โดยวิเคราะห์บทละครเรื่อง จำนวน 160 เรื่อง ที่แต่งตั้งแต่สมัยรัชกาล
ที่ 5 จนถึงสมัยรัชกาลที่ 8 และศึกษาวิเคราะห์ในด้านที่มา องค์ประกอบทางวรรณคดี และกลวิธีการ
ประพันธ์บทละครเรื่อง

ผลการศึกษาพบว่า ที่มาของบทละครเรื่องเกิดจากผู้ประพันธ์คิดขึ้นเอง และผู้ประพันธ์
นำเรื่องที่มีอยู่เดิมมาแต่งใหม่ บทละครเรื่องที่เกิดขึ้นเองมีเรื่องเกี่ยวกับ ปัญหาสังคม จินตนาการของ
ผู้ประพันธ์ และเนื้อเรื่องจักร ๆ วงศ์ ๆ ของละครรา บทละครเรื่องที่ดัดแปลงจากเรื่องเดิมมีที่มาจาก
วรรณคดีและวรรณกรรมของไทย และเรื่องของต่างชาติได้แก่ วรรณกรรม อุปรากร และภาพยนตร์

องค์ประกอบทางวรรณคดีของบทละครเรื่องที่นำมาศึกษา ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร
ฉาก และแก่นเรื่อง ผลการศึกษามีว่า บทละครเรื่องมีโครงเรื่อง 4 แนว ได้แก่ โครงเรื่องเกี่ยวกับความ
รัก ปัญหาครอบครัว ปัญหาสังคม และโครงเรื่องในแนวหลักหนี และมีโครงเรื่องเกี่ยวกับความรัก
มากที่สุดเพราะทำให้เกิดความสำเร็จอารมณ์ ส่วนตัวละครมีลักษณะเด่นในด้านรูปลักษณ์ ด้าน
ความรู้และสติปัญญา และด้านนิสัย ในด้านของฉากมีความสำคัญในการสร้างอารมณ์ ความรู้สึก
และจินตนาการให้แก่ผู้ชม และสะท้อนภาพสังคมไทยในสมัยของผู้ประพันธ์ นอกจากนี้บทละคร
เรื่องมีแก่นเรื่องสี่แนว ได้แก่ แก่นเรื่องในแนวหลักหนี เรื่องเกี่ยวกับความรักระหว่างชายหญิง เรื่อง
เกี่ยวกับความรักชาติ และเรื่องเกี่ยวกับการยอมรับปัญหาในสังคม

ในด้านกลวิธีการประพันธ์ บทละครเรื่องมีการใช้ภาพพจน์ การเล่นคำ และการเล่นเสียง
และมีกลวิธีการตั้งชื่อเรื่องที่โน้มน้าวใจผู้อ่าน

องค์ประกอบทางวรรณคดีและกลวิธีการประพันธ์ของบทละครเรื่องแสดงให้เห็นอย่าง
ชัดเจนว่า บทละครเรื่องไม่ได้เป็นเพียงบทที่ใช้สำหรับการแสดงเท่านั้น แต่ยังเป็นวรรณกรรมเพื่อ
การอ่านที่ทรงคุณค่า และแสดงให้เห็นความสามารถอย่างยิ่งของผู้ประพันธ์อีกด้วย

ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. 2. 3.

47202903 : MAJOR : THAI

KEY WORDS : LITERARY VALUES/ THAI TRADITIONAL MUSICAL PLAYS

PHUANGPEN SAWANGJAI : LITERARY VALUES OF THAI TRADITIONAL MUSICAL PLAYS. THESIS ADVISORS : ASST.PROF.MANEEPIN PHROMSUTHIRAK,Ph.D., ASSOC.PROF.KANYARAT VECHASAT AND ASST. PROF.SAIWAROON NOINIMIT, Ph.D 311pp.

The purpose of this thesis is to investigating the value of Thai traditional musical plays as the literature for reading by studying the sources, literary elements, and composing techniques of 160 plays composed during the reigns of King Rama V to King Rama VIII.

The result of the study shows that there are two sources of Thai traditional musical plays: the authors' imagination and previously extant stories. The first one is related to writers' society, imagination, and legend as existing in Thai dance drama. The second is form western literature, opera, and cinema.

The studied literary elements of Thai traditional musical plays are plot, character, setting, and theme. The study indicates that the plots are on romantic love, family and society problems, and escape literature. The first was mostly composed and popular since it greatly brought emotion pleasure. The prominent characteristics of characters are physical beauty, wisdom, and character. The settings are important as they can infer character's emotion, feeling, and imagination as well as reflect social life and culture in the time of the writers. There are four types of theme namely escape literature, romantic love, patriotism and acceptance of society problems.

The composing techniques are title naming, the use of literary words, figures of speech ,and assonance.

Literary elements and composing techniques of Thai traditional musical plays clearly show that they are not the scripts for the performance only, but the valuable literature for reading which mostly reflect the talent of the writers.

Department of Thai Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2008

Student's signature

Thesis Advisors' signature 1. 2. 3.